

Religion appellerer til følelserne

Af Gordon Dennington.

Det er min opfattelse, at selvom mange unitarer hævder, at vor religion er rationel, så er der stor modstand imod den ide, at "intellektet" har fortrin frem for "det følelsesmæssige" i det religiøse liv.

Jeg mener, man bør skelne imellem religion og teologi, for at klarlægge problematikken. Historisk set synes unitarismens understregning af rationalisme at rette sig imod noget mere end: Jesus som guds søn og enhver bogstavelig tro på miraklerne, herunder opstandelsen fra de døde. Grunden til afvisningen af en tro på noget sådant er, at den er i modstrid med vore erfaringer; den krænker vores fornuft og, som jeg forstår det, så er der tilmed slet ikke nogen klar bibelsk begrundelse for at Jesus var en himmelsk eller overnaturlig skabning. Det, det hele drejer sig om for unitarer, er en afvisning af en ganske bestemt kristen teologi.

Afvisningen af miraklerne synes hos unitarer at have fremkaldt den ide, at de i al fremtid må leve op til en rationel tankegang. Hvor dette alene handler om at udvikle en teologi, kan det være i orden, men forvirring opstår, når vi blander teologi med religion. Det er absolut muligt og yderst almindeligt, at et menneske er religiøst uden at have det mindste kendskab til nogen form for teologi, hvilket klart viser, at religion og teologi ikke er det samme.

Religion appellerer til vore inderste følelsesmæssige behov og impulser. At forlange, at religion skal være rationel ligger på linie med at forlange det samme for billedkunst eller musik. Hvis man påstår, at kunstnere har brug for rationalitet, så tilslører man problematikken. Vi må naturligvis alle bruge vor fornuft i forbindelse med vort arbejde, selv præster, når de forbereder en gudstjeneste.

Det er helt klart, at det kunstnere frembringer - ligegyldigt på hvilken måde de nu gør det - i højere grad fremkalder og nærer visse følelser end stimulerer en rationel tankegang.

I undervisningssammenhæng er kunst og musik intellektualiseret - noget der ofte skuffer og frustrerer eleverne - fordi de snarere er åbne for påvirkninger af sindet. Men det er jo også sådan, at dette, at lytte til et foredrag om kunst eller musik, ikke er det samme som at have en kunstnerisk eller musisk oplevelse. På samme måde er et universitetskursus i teologi på ingen måde det samme som at få del i en religiøs oplevelse.

Unitarismen er en løst organiseret religiøs bevægelse. I min bevidsthed er dens primære rolle at frembringe religiøs erfaring for og gennem sine menigheder i et fleksibelt samspil med visse generelle principper, specielt det om religiøs tolerance. Hvis den har noget, man kunne kalde teologi, så er det lavt prioriteret stof, som sjældent forstyrrer den religiøse oplevelse, der tilbydes. Dette betyder efter min opfattelse, at unitarismen, som den praktiseres i dag, ikke har et stort rationelt indhold. Hvis det var større og mere påtrængende, ville det kun tjene til at hæmme og undertrykke religiøse oplevelser.